

Fr. R. Kreuzwaldi nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

PE 4605

EESTI NSV TEATAJA

Eesti NSV Ülemnõukogu seaduste, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste, Eesti NSV Rahvakomissaride käskkirjade ja juhendite kogu.

Nr. 24

17. juulil

1945

I.

Art. 357. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Eesti NSV küla töörahva saadikute nõukogu põhimääruse kinnitamise kohta. — Põhimäärus.

II.

358. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu määrus tööstustettevõtete sotsialistliku võistluse tulemuste kohta 1945. a. mais.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrused.

359. Määrus talumajapidamistelt piima riikliku kokkuostu kohta 1945. aastal. — Lisad.

360. Määrus Eesti NSV põllumajandusliku kooperasiiooni kohta. — Näidis põhikirja.

361. Määrus tööliste ja teenistujate puhkuste kohta.

362. Määrus Eesti NSV piirides kodanike liiklemise kohta.

363. Määrus asutiste, ettevõtete ning majandus- ja ehitusorganisatsioonide poolt sisemise rahandusliku kontrolli ja dokumentaalse revisjoni teostamise kohta. — Lisa.

364. Määrus riigimetsa tagavaraheinamaade ja roo-alade kasutamiseks andmise kohta.

365. Määrus põllumajanduse alal töötajate premeerimise korra kohta.

366. Määrus rahaliste autasude ja kiituskirjade väljaandmise kohta.

367. Määrus teraviljavarumise dokumenteerimise kohta.

368. Määrus „Eesti teatri ajaloo“ väljaandmise kohta.

369. Määrus ettevõtete ja kaupade üleandmise kohta Tallinna, Tartu ja Pärnu linnade tarbijate kooperatiividelt Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaadi süsteemi kaubandusorganisatsioonidele ning Viljandi Segakaubastult tarbijate kooperatsioonile.

370. Määrus Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures oleva Riikliku Plaanikomisjoni koosseisu kinnitamise kohta.

371. Määrus sm. August Tark'i Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari asetäitjaks kinnitamise kohta.

372. Määrus natsionaliseerimisele kuuluvate tööstustettevõtete nimestiku täiendamise kohta.

373. Määrus tööstustoodete väljalaske- ja jaehindade kinnitamise kohta. — Lisad.

I.

357. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus

Eesti NSV küla töörahva saadikute nõukogu põhimääruse kinnitamise kohta.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Kinnitada ja panna kehtima alljärgnevat Eesti NSV küla töörahva saadikute nõukogu põhimäärust.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi

Esimees J. Vares.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi

Sekretär V. Telling.

Tallinn, 2. juunil 1945.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse — Eesti NSV küla töörahva saadikute nõukogu põhimääruse kinnitamise kohta — juurde.

Eesti NSV küla töörahva saadikute nõukogu põhimäärus.

I. Üldeskirjad.

1. Külanõukogu kõrgeima riigivõimu organina oma territooriumil organiseerib küla töörahva aktiivset osavõttu nõukogude poliitilisest, majanduslikust ja kultuurilisest elust.

2. Külanõukogu, juhendades kogu oma töös kõrgemalseisvate organite poolt kehtestatud seadustest ja direktiividest, teostab järgmisi põhilisi ülesandeid:

- a) lahendab kõik kohaliku tähtsusega küsimused ja arutab valla, maakonna, vabariikliku ja üleliidulise tähtsusega küsimusi, esitades oma ettepanekuid nende lahendamiseks kõrgemalseisvatele organitele;
- b) juhib kõiki endale alluvaid asutisi, ettevõtteid ja organisatsioone ja aitab kaasa riigiorganite ja ühiskondlike organisatsioonide poolt tema territooriumil teostatavate algatuste läbiviimisele;
- c) võtab tarvitusele abinõusid, et kõik ettevõtted, organisatsioonid ja üksikud kodanikud täidaksid neile pandud riiklikud ülesanded ja kohustused;
- d) tagab oma territooriumil nõukogude võimu seaduste ja korralduste täitmist kõigi kodanike ja ametiisikute poolt, samuti ka kodanike õiguste kaitset.

3. Külanõukogu võtab vastu otsuseid ja annab korraldusi temale NSVL ja ENSV seadustega omistatud õiguste piires ja määrab administratiivkaristusi isikuile, kes ei täida kõrgemalseisvate võimude organite määrusi ja otsuseid.

4. Külanõukogu allub vahetult valla tööraha saadikute nõukogule.

II. K ü l a n õ u k o g u t e g e v u s a l a d.

5. Mass-organisatsioonilise töö alal külanõukogu:
  - a) organiseerib tööraha osavõttu külanõukogu tööst;
  - b) võtab tarvitusele abinõusid naiste ja noorsoo kaasatõmbamiseks nõukogude ehitusse ja nendest paremate edutamiseks juhtivale tööle;
  - c) organiseerib oma töö paremustamiseks alalised komisjonid, annab neile juhiseid ja ülesandeid, samuti ka tähtsamaid küsimusi arutamiseks;
  - d) teostab poliitilisi ja majanduslikke aktsioone, tõmmates selleks kaasa laiu tööraha-hulki.
6. Plaanimise ja statistilise töö alal külanõukogu:
  - a) koostab oma territooriumi majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ehitustöö plaani ja esitab selle kinnitamiseks valla täitevkomiteele;
  - b) kinnitab temale vahetult alluvate ettevõtete ja asutiste operatiivplaanid ja kontrollib nende täitmist;
  - c) peab arvestust oma territooriumil asuvate talundite kohta.
7. Põllumajanduse arendamise alal külanõukogu:
  - a) võtab tarvitusele abinõud põllumajanduslike kooperative organiseerimiseks ja aitab kaasa nende tugevdamisele;
  - b) soodustab sovhooside, masina-traktorijaamade ja hobu-masinriistade laenutuspunktide organiseerimist ja tugevdamist;
  - c) koostab külviplaanid kõrgemalseisvate organite instruksioonide alusel ja pärast nende kinnitamist valla täitevkomitee poolt viib nad igasse majapidamisse;
  - d) võtab tarvitusele abinõusid külvipinna laiendamiseks ja põllumajanduslike kultuuride viljakuse tõstmiseks; kindlustab põllumajandusliku inventari otstarbekat kasutamise ja võtab

- tarvitusele abinõusid maakorralduse ja melioratsiooni ning veemajanduse paremustamise alal;
- e) soodustab loomakasvatuse arendamist ja karja tõuaretust, samuti linnukasvatuse, aianduse, juurviljakasvatuse, mesinduse ja teiste põllumajandusharude edendamist;
- i) viib täide maareformi seadused ja määrused ning valvab õige ja otstarbekohase maa kasutamise järele;
- k) tagab riikliku tagavaramaa-fondi ülesharmise ja ärakasutamise;
- l) abistab kehvik- ja keskmiktalupoegi, esmajoones uusmaasaajaid põllutööde, metsavarumise ja vajalike põllumajanduslike hoonete ehitamise teostamisel;
- m) valvab oma territooriumil asuvate põllumajanduslike ja teiste ettevõtete ning organisatsioonide tegevuse järele ja teeb teatavaks nende poolt kehtiva seadusandluse rikkumise või korratu majandamise juhud vastavatele juhtivatele organisatsioonidele.

8. Tööstuse alal külanõukogu:

- a) valitseb ja korraldab kohaliku tähtsusega üldlevinud maapõuevarasid (kivi, kruus, liiv, savi);
  - b) võtab tarvitusele abinõusid käsitööstuse organiseerimiseks ja arendamiseks ja käsitöölise töenduslikuks koostööks.
9. Metsamajanduse alal külanõukogu:
- a) organiseerib kohalike metsade kaitset, aitab kaasa üleriikliku tähtsusega metsade ja metsaistanduste kaitse teostamisele ja võitleb metsakahjutulede ja metsaseaduste rikkujate vastu;
  - b) soodustab metsa- ja metsakeemilise käsitööstuse organiseerimist.

10. Varustamise ja kaubanduse alal külanõukogu:

- a) võtab tarvitusele abinõusid tööraha koostööks ja tarbijate kooperative tööd parandamiseks;
- b) kontrollib kaubandusreeglite täitmist ja kindlaksmääratud hindadest kinnipidamist kaubandusvõrgu poolt;
- c) teostab turgude ja laatade järelevalvet.

11. Varumise alal külanõukogu:

- a) organiseerib põllumajandusliku müügikohustuse õigeaegset täitmist talundite, ettevõtete ja organisatsioonide poolt;
- b) tagab riikliku müügikohustuse ja sel alal ettenähtud soodustuste kohta kehtestatud seaduste ja määruste täpset täitmist;
- c) abistab kaubandusorganisatsiooni põllumajandussaaduste detsentraliseeritud kokkuostu teostamisel.

12. Rahanduse alal külanõukogu:

- a) abistab rahandusorganeid maksustusallikate õigel arvestamisel ja valvab maksude õige sissenõudmise järele;
- b) toimetab parandite üleskirjutamist, võtab abinõusid tarvitusele nende säilitamiseks ja teatab valla täitevkomiteele parandite avanemisest;

- c) võtab tarvitusele vajalikud abinõud, et mobiliseerida rahva sääste riigilaenudesse ja loteriidesse ning hoiustena riiklikesse töö-hoiukassadesse, samuti kontrollib riigikrediidi maksete õigeaegset laekumist;
- d) osutab abi riikliku kindlustuse organitele;
- e) võtab arvele lasterikkad ja vallasemad, esitab neid toetuse saamiseks ja autasustamiseks ning abistab neid nende materiaal-olustikulise ning majandusliku elu korraldamisel.
13. Heakorra alal külanõukogu:
- a) organiseerib lasteasutiste, haiglate, invaliidide kodude jne. remonte, samuti abistab neid küttematerjali varumisel;
- b) hoolitseb oma territooriumil teede ja sildade parandamise ja korrashoiu eest;
- c) hoolitseb asustatud punktides parkide ja roheliste platside arendamise eest ja valvab üldise puhtuse järele oma territooriumil.
14. Side alal külanõukogu võtab tarvitusele abinõud kohaliku side arendamiseks ja selle kaitse teostamiseks (post, telegraaf, telefon, raadio).
15. Töö alal külanõukogu:
- a) valvab tööseadusandluse täpse täitmise järele kõigi asutiste, ettevõtete ja eraisikute poolt;
- b) organiseerib seaduses ettenähtud juhtudel elanikkonda töö-, veo- ja teekohustuse täitmisele.
16. Rahvahariduse alal külanõukogu:
- a) aitab kaasa üldise koolikohustuse teostamisele;
- b) abistab koole, rahvamaju ja raamatukogusid nende töös;
- c) võtab tarvitusele abinõusid rahva kultuur-poliitilise taseme tõstmiseks mitmesuguste kultuur-hariduslike asutiste organiseerimisega;
- d) soodustab ajalehtede, ajakirjade, raamatute jt. nõukogude trükitoodete kättesaamist ja levitamist elanikkonnas;
- e) organiseerib kohalike vahenditega äärmiselt abi vajavate õpilaste varustamist jalatsite, riiete, toiduainetega jms.;
- f) võtab tarvitusele abinõusid laste kodutuse ja järelevalvetuse vastu võitlemiseks ja organiseerib eestkoste ja hoolduse laste ning alaealiste üle.
17. Tervishoiu alal külanõukogu:
- a) abistab oma territooriumil asuvaid ravilaid ja sanitaarasutisi;
- b) võtab tarvitusele abinõusid järelevalve teostamiseks ja nakkushaiguste vältimiseks ning aitab kaasa nende vastu võitlemisele;
- c) soodustab sanitaar- ja tervishoiualaste teadmiste levimist rahva hulgas;
- d) aitab kaasa kehakultuuri ja spordi arendamisele ning spordiplatside jms. ehitamisele.
18. Sotsiaalkindlustuse alal külanõukogu:
- a) võtab arvele isikud, kes omavad õigust sotsiaalkindlustusele, abistab neid nende õiguste vormistamisel, samuti nende materiaal-olustikuliste tingimuste parandamisel;
- b) organiseerib invaliidide tööle paigutamist;
- c) hoolitseb Isamaasõja invaliididele ja võitluses fašistide vastu langenute perekondadele seaduses ettenähtud soodustuste ja eesõiguste elluviimise, samuti nende materiaal-olustikuliste tingimuste parandamise eest;
- d) organiseerib hoolduse täisealiste üle, kes ise pole võimelised kaitsma oma õigusi (pimedad, kurdid), ja vajaduse korral eestkoste teadmalt kadunud või surnud kodanike varanduse üle.
19. Riigikaitse võimsuse tugevdamise alal külanõukogu:
- a) aitab kaasa kutsealuste, sõjaväelaste ja sõjaväekohuslaste arvelevõtmisel;
- b) aitab kaasa hobuste, veokite ja muude transportvahendite arvestamisel;
- c) võtab osa kodanike järjekordse sõjaväeteenistusse kutsumise teostamisest;
- d) kaitseb Punaarmee ja Meresõjalaevastikku kutsutute perekondade õiguslikke ja varalisi huve, samuti hoolitseb nende perekondade materiaal-olustikuliste tingimuste eest;
- e) võtab tarvitusele abinõusid ühiskondlike organisatsioonide töö arendamiseks sõjaliste teadmiste propageerimise ja levitamise, samuti laskespordi arendamise alal;
- f) aitab kaasa kutsealuste kontrollkogumiste ja õppuste teostamisele.
20. Revolutsioonilise korra kaitse ja ühiskondliku julgeoleku alal külanõukogu:
- a) tagab revolutsioonilise korra ja ühiskondliku julgeoleku oma territooriumil ja teostab otsustavat võitlust nõukogudevastaste elementide väljaastumistega, millised suunatud nõukogude võimu poolt tarvitusele võetud abinõude vastu;
- b) võtab tarvitusele kõik abinõud kuritegude ennetamiseks, kurjategijate avastamiseks ja kuritöö koha kaitseks ning jälgede säilitamiseks;
- c) rakendab kõik abinõud võitluseks ühiskondliku korra rikkujate, avalikkudes kohtadesjoomise, huligaansuse ja salaviinaajamise (puseripruulimise) vastu;
- d) organiseerib öösist valvet oma territooriumil asetsevate tähtsate riiklike, kaubanduslike ja ühiskondlike objektide juures ja teostab selle vastavuse kontrolli;
- e) revolutsioonilise korra ühiskondliku julgeoleku rikkumise ning kuritegude juhtudel teatab nendest viivitamata Siseasjade Rahvakomissariaadi ja miilitsaorganitele;
- f) teostab kehtestatud korra kohaselt nende elanike sissekirjutamist, kes mujalt tulevad elama külanõukogu territooriumile, samuti nende väljakirjutamist, kes lahkuvad külanõukogu territooriumilt uude asukohta.
21. Üldise juhtimise alal külanõukogu:
- a) aitab kaasa vabatahtlike seltside ja ühingute tööle ning nende organiseerimisele;
- b) kutsub kokku kodanike koosolekuid, kuulutab ja selgitab kesk- ja kohalike võimuorganite seadusi, määrusi ja korraldusi;
- c) teostab vajalikku asjaajamist. Külanõukogul on oma pitsat ja nurgatempel.

II.

358. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu määrus

tööstusettevõtete sotsialistliku võistluse tulemuste kohta 1945. a. mais.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu, läbi vaadanud Eesti NSV vabariikliku ja kohaliku alluvusega tööstusettevõtete sotsialistliku võistluse tulemusi 1945. a. maikuu kohta, tunnustasid võitjateks sotsialistlikus võistluses järgmised tööstusettevõtted ja määravad:

A. Vabariikliku alluvusega kohaliku tööstuse ettevõtete alal:

1. Anda Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu punane rändlipp ja rahaline preemia 40000 rubla suuruses Tallinna I Masinaehitustehasele (direktor sm. Korolkov, partorg sm. Takjas, ametiühingu esimees sm. Kiibus). Lipp anda üle Tallinna II Masinaehitustehaselt.

2. Anda II preemia:

- 15000 rubla suuruses Tallinna Trikootööstusele „Marat“ (dir. kt. sm. Sumin, ametiühingu esimees sm. Truu);
- 10000 rubla suuruses Tartu Naha- ja Nahasaaduste Kombinaadile (direktor sm. Kuritski, ametiühingu esimees sm. Valkmaa).

3. Märkida ära järgmiste plaani ületanud tööstusettevõtete head tööd ja kõrgemaid töötulemusi võrreldes eelmise kuuga:

- Tallinna Tekstiilvabrik „Juuni Võit“,
- Tallinna Esimene Plekitööstus,
- Elektrielektromehaanika tehnikavabrik „IKA“.

B. Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi alal:

4. Anda Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu punane rändlipp ja rahaline preemia 15000 rubla suuruses Püssi jõujaamale „Virumaa Elekter“ (direktor sm. Milander, ametiühingu esimees sm. Andrejev). Lipp anda üle Tallinna Linna Elektrijaamalt.

C. Põlevkivi- ja Keemiätööstuse Rahvakomissariaadi alal:

5. Jätta Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu punane rändlipp ja anda rahaline preemia 20000 rubla suuruses kombinaadile „Kohtla“ (direktor sm. Lindam, partorg sm. Tatrik, ametiühingu esimees sm. Veski).

D. Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadi alal:

6. Anda II preemia 8000 rubla suuruses A. Leineri nimelisele puidutööstusele (direktor sm. Jõeäär, ametiühingu esimees sm. Maripuu).

E. Maakondliku ja linna alluvusega kohaliku ja kooperatiivse tööstuse alal:

7. Anda Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu punane rändlipp ja rahaline preemia 15000 rubla suuruses Saaremaa Tööstuskombinaadile (täitevkomitee esimees sm. Kipper). Lipp anda üle Tallinna Linna Tööstuskombinaadilt.

8. Anda Eesti LKNÜ Keskkomiteele 17000 rubla järgmiste parimate noortebrigade premeerimiseks, kes töötasid ilma praagita ja täitsid 1945. a. I kvartaali tööplaani:

- Tallinna I Masinaehitustehase põllutööriistade valmistamise brigadiir (brigadiir sm. Pajuste) — 240%;
- Tallinna I Masinaehitustehase valurite brigadiir sm. Kullerkann) — 195%;
- Tallinna II Masinaehitustehase valurite brigadiir (brigadiir sm. Grünvald) — 168%;
- Kohtla-Järve põlevkivikombinaadi lukusepade brigadiir (brigadiir sm. Randlepp) — 160%;
- Kohtla-Järve põlevkivikombinaadi treialite brigadiir (brigadiir sm. Kaljura) — 148%;
- Tallinna Trikootööstuse „Marat“ õmblejate brigadiir (brigadiir sm. Jakobson) — 152%.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu

Esimees L. Illisson.

Tallinn, 12. juunil 1945. Nr. 512.

359. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

talumajapidamistelt piima riikliku kokkuostu kohta 1945. aastal.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kehtestada talumajapidamistelt piima riikliku kokkuostu plaan piimatootjatele tööstus- ja toidukaupade vastumüügi tingimusega 150% ulatuses maahindadega äraantud piima väärtusest, kokku 35000 tonni suuruses, jaotusega maakondade järgi vastavalt lisale nr. 1.

2. Kohustada Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsust (sm. Pärn) organiseerima piima riiklikku kokkuostu, viima piima riikliku kokkuostu plaan iga üksiku piimatalituseni ja kindlustama piiani tingimusteta täitmist.

3. Määrata kindlaks riikliku kokkuostu korras talumajapidamistelt kokkuostetava piima hinna ülemmäär 60 kopikat liiter.

4. Panna tarbijate kooperatiividele tööstus- ja toidukaupade vastumüük talumajapidamistele, kes annavad ära piima riikliku kokkuostu korras, ja kohustada Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu (sm. Jaanus) kindlustama NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt piima riiklikul kokkuostul vastukaubastamiseks eraldatud kaupade kättesaamist.

5. Kohustada Eesti NSV Riiklikku Plaanikomisjoni (sm. Sepre) ette nägema tööstuskaupade eraldamist kohalikust toodangust 1945. aasta juunikuus 1630 tuhande rubla väärtuses ja III kvartaalis 4370 tuhande rubla väärtuses maahindades vastavalt lisale nr. 2 vastukaubastamiseks piimatoojatele.

6. Kohustada Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaati (sm. Stokberg) kindlustama tarbijate kooperatsioonile piimatoojatele vastukaubastamiseks eraldatud fondide kaubastamist enne kõiki teisi tarbijaid.

7. Kohustada maakondade ja valdade täitevkomiteesid läbi viima selgitustöid talumajapidamiste keskel piima riikliku kokkuostu kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 15. juunil 1945. Nr. 538.

Lisa nr. 1

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
15. juuni 1945. a. määruse nr. 538 juurde.

Piima riikliku kokkuostu plaan Eesti NSV talumajapidamistelt maakondade järgi 1945. aastal.

Jrk. nr.	Maakonna nimetus	Riikliku kokkuostu plaan 1945. a.	Sellest III kv. IV kv.	Märkused
1.	Virumaa	3000	2550	450
2.	Järvamaa	3500	2975	525
3.	Harjumaa	4800	4080	720
4.	Läänemaa	1800	1530	270
5.	Saaremaa	500	425	75
6.	Pärnumaa	2800	2460	340
7.	Tartumaa	10000	8500	1500
8.	Viljandimaa	5000	4250	750
9.	Valgamaa	800	680	120
10.	Võrumaa	2800	2400	400
		35000	29850	5150

Lisa nr. 2

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
15. juuni 1945. a. määruse nr. 538 juurde.

Kohaliku tööstuse toodangust piima äraandjatele vastukaubastamiseks eraldatavate tööstuskaupade nimekiri.

(Tuhandetes rublades.)

Jrk. nr.	Kauba nimetus	Üldsumma	Sellest		Kaubamuretseja
			juunikuus	III kvart.	
1.	Puuvillane riie	1040	240	800	ENSV Kohaliku Tööstuse RK
2.	Villane „	1060	60	1000	„ „ „ „
3.	Linane „	450	150	300	„ „ „ „
4.	Õmblusniit	180	30	150	„ „ „ „
5.	Trikotaaž	490	40	450	„ „ „ „
6.	Sukad, sokid	480	80	400	„ „ „ „
7.	Nahkjalanõud	1850	800	1050	„ „ „ „
8.	Kummijalanõud	50	—	50	„ „ „ „
9.	Tallanahk	150	150	—	„ „ „ „
10.	Naelad, traadist	75	25	50	„ „ „ „
11.	Kõied, nõõrid	65	20	45	„ „ „ „
12.	Hobuserauad	45	15	30	„ „ „ „
13.	Hobuserauanaelad	65	20	45	„ „ „ „
Kokku:		6000	1630	4370	

360. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV põllumajandusliku kooperatsiooni kohta.

Töötava talurahva laiaulatuslikuks kaasatõmbamiseks kooperatiivkoondistesse, põllumajanduse tõstmiseks ja arendamiseks ning töötava talurahva materiaalse ja kultuurilise taseme tõstmiseks tootmisabi osutamise ja talunike omavahelise abistamise teel Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kooskõlas Eesti NSV Konstitutsiooni § 98 on Eesti NSV kodanikele, kes tegelevad põllumajandusega või sellega seoses olevate tööndustega, kindlustatud õigus koonduda kooperatiivkoondistesse:

põllumajanduslikesse kooperatiivühistusesse, mis teenindavad oma liikmete vajadusi mitmesugustel põllumajanduslikel aladel, organiseerides kooperatiivsel alusel: põllunduse, juurviljakasvatuse, aianduse, loomakasvatuse, linnukasvatuse, mesinduse arendamiseks vajalike vahendite muretsemist, masinate, mehaaniliste veovahendite, elektriseadmete, tõuloomade ühist muretsemist ja kasutamist, oma liikmete põllumajandussaaduste turustamist jne. Nende ülesannete teostamiseks võidakse ühistute koosseisus moodustada sektioone: põllunduse, looma- ja linnukasvatuse alal, põllumajanduse mehhaniseerimise ja elektrifitseerimise alal, juurviljakasvatuse, aianduse, mesinduse alal, maaparanduse, ühise turbatootmise ja kodumajapidamise alal;

ühistuisse põllumajanduse mehhaniseerimise ja elektrifitseerimise alal, mis korraldatakse põllutöömasinate, mehhaniseeritud veovahendite ühiseks ja ratsionaalseks kasutamiseks, samuti remonttöökodade, elektrivõrgu jne. korraldamiseks;

piimaühistuisse, mis korraldatakse oma liikmete vajaduste rahuldamiseks piimakarjanduse parandamise alal, meiereide ja koorejaamade ühiseks korraldamiseks ja piimaümbertöötamise ettevõtete korraldamiseks ning piimatoodangu organiseeritud turustamiseks;

ühistuisse tõuloomade kasvatamise ja kontrolli alal, mis korraldatakse töö- ja piimaloomade, sigade, lammaste ja teiste ühistu liikmetele kuuluvate loomade tõuomaduste arendamiseks ja parandamiseks suguloomade muretsemise ja ülalpidamisega, ühistu liikmete abistamisega tõuloomade muretsemisel, loomade toitmise ratsionaalse viisi süvendamisega, loomade toitmise ja zoo-veterinaarteenindamisega;

ühistuisse linnukasvatuse alal, mis korraldatakse eesmärgil anda oma liikmetele abi linnukasvatuse arendamisel haudejaamade, tõulindude farmide asutamisega ja linnusaaduste turustamise organiseerimise eesmärgil;

kartuli- ja juurviljaühistuisse, mis asutatakse ühistu liikmete abistamiseks kartuli külvipinna laiendamisel ja kartuli ümbertöötamisel tärgliseks ja siirupiks. Samuti abistavad ühistud juurviljakasvatamise arendamist triiphoonete korraldamise ja juurviljakultuuride toodangu ümbertöötamise ja turustamise teel;

maaparandusühistuisse, mis korraldatakse vajalike tööde läbiviimiseks maade kuivatamise ja dreenaži alal, maakuivatussüsteemide korrashoiu alal, jõekallaste, kanalite ja liivikute kindlustamise alal, tammide ja paisude korraldamise alal, põldude, heina-, karja-, soomaade maaparandamistööde alal ja vesivarustusehitiste püstitamiseks ning korrashoidmiseks;

ühistuisse turba ühistootmiseks, mis korraldatakse turba ühistootmiseks põldude väetamiseks, talundite ja mitmesuguste ühiskondlike asutiste varustamiseks küttega, samuti alusturbaga karja jaoks. Ühistud organiseerivad samuti alusturba tehaseid turba briketiseerimiseks ja turbageneraator-klotside valmistamiseks;

põllumajanduslikesse krediitühistuisse, mis organiseeritakse talundite ja kooperatiivorganisatsioonide abistamiseks vajaliku krediidiga, tootmisvahendite muretsemiseks ja elamute ehituseks, samuti talundite rahaliste hoiuste juurdeõmbamiseks.

2. Kooperatiivühistute juhtimiseks ja nende abistamiseks nende töös taastada järgmiste vabariiklike kooperatiivide liitude tegevus:

- a) Piimaühistute Liit, mis ühendab piimaühistud ja tõuloomakasvatamise ja kontrolli ühistud;
- b) Munaühistute Liit, nimetades selle ümber Linnukasvatuse Ühistute Liiduks, mis ühendab kooperatiivühistud linnukasvatuse alal;
- c) Kartuliühistute Liit, nimetades selle ümber Kartuli- ja Juurviljakasvatuse

Ühistute Liiduks, mis ühendab ühistud kartuli- ja juurviljakasvatamise alal.

Peale selle luua Põllumajanduslike Ühistute Liit, mis ühendab põllumajanduslikud kooperatiivühistud, põllumajanduse mehhaniseerimise ja elektrifitseerimise ühistud, maaparandamise ühistud ja ühistud turba ühistootmise alal.

3. Põllumajanduslikud krediitühistud on kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 23. detsembrist 1940 — nr. 2618 ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud põllumajandusliku krediitühistu põhikirjaga Eesti Vabariigi põllumajanduse krediitühisteemi algüliliks ja nad teostavad oma tööd Põllumajanduspanga Eesti Kontori kontrollimisel ja juhtimisel.

4. Kohustada Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaati osutama põllumajanduslikule kooperatsioonile võimalikku abi oma spetsialistide — agronomide, inseneride, veterinaararstide, zootehnikute ja kontroll-assistentide kaudu, kes töötavad maosakondades ja agroveterinaarvõrgus; valmistama ette oma õppeasutistes spetsialiste piimanduse alal (meierid ja juustumeistrid), mehhaniseerimiskoolides kaadreid masinaühistutele; remontima oma töökodades kokkuleppel traktoreid ja muid põllumajandusliku kooperatsiooni masinaid.

5. Luua Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsus, pannes selle juhtimise ühele Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe asetäitjale.

Töö operatiivseks juhtimiseks maal organiseerida maakondade täitevkomiteede juures Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsuse sektorid 3—4-isikulisel koosseisus.

6. Kinnitada põllumajandusliku ühistu näidis-põhikiri (vt. lisa).

7. Teha Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsusele ülesandeks esitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks spetsiaalalaste kooperatiivühistute põhikirjad ja kooperatiivühistute vabariiklike liitude põhikiri.

8. Kohustada Eesti NSV Riiklikku Plaanikomisjoni materiaaltehnilise varustamise plaanide koostamisel ette nägema põllumajandusliku kooperatsiooni vajadusi.

9. Lubada kooperatiivühistutel saaduste eest, mis talupoegade poolt antakse ümbertöötamiseks ja turustamiseks üle kohustuslike normide, maksta kooperatiivühistute liikmete hulka mittekuuluvatele talunikele võrreldes ühistute liikmetega sama tasu 15%-se hinnaalandusega.

10. Kohustada Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsust:

- a) viima 1945. a. jooksul põllumajanduslikud kooperatiivühistud üle uutele põhikirjadele ja kindlustama nende juhatuste ja revisjonikomisjonide valimised (välja arvatud põllumajanduslikud krediitühistud), võtma tarvitusele abinõud talundite laialdaseks astumiseks kooperatiivühistute liikmeks, eriti kaasa tõmmates maareformi korras uusmaasaajaid ja punaarmee laste ning partisanide perekondi;
- b) tugevdama põllumajanduslikke kooperatiivühistuid ja nende liitusid organisatsioonilisel

ja finantsilises mõttes, suunates neisse läbi-proovitud ja asjatundjaid töötajaid;

- c) organiseerima 1-aastase õppekursusega kursusi juhtivate töötajate ettevalmistamiseks põllumajandusliku kooperatsiooni alal. Õppijate kontingent määrata kindlaks 100-le isikule, määrates kursustest osavõtjaile stipendiumi 500.— rubla ulatuses kuus. Kursuste ülalpidamise kulud kanda vabariiklikule eelarvele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 12. juunil 1945. Nr. 511.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
12. juuni 1945 määruse nr. 511 juurde.

Põllumajandusliku ühistu näidispõhikirj.

I. Üldes kirjajad.

1. Põllumajanduslik ühistu nimetusega .....
..... asutatakse Eesti NSV .....
maakonnas, tegevuspiirkonnaga .....
juhatuse asukohaga .....

2. Ühistu seab endale ülesandeks kooskõlas põllumajanduse arendamise riikliku plaaniga ja valitsuse määrustega kindlustada põllumajandusliku toodangu tõstmist ja suurendamist oma liikmete poolt täiuslikumate majapidamisviiside kasutamise, vajalike abikäitiste organiseerimise, oma liikmete tootmisvahenditega varustamise, põllumajandusliku toodangu ümbertöötamise ja müügi organiseerimise teel ning sellega saavutada oma liikmete majandusliku olukorra üldist paranemist.

Nende eesmärkide saavutamiseks ühistu:

- arendab oma liikmete talundis ja organiseerib ühistu juures tõuloomade ja lindude kasvatamist, omandab suguloomi, organiseerib paarituspunkte, ehitab paremaid loomalautu, kanalaid, haudlaid, sugulavasid, organiseerib loomatoidu sileerimist, viib läbi loomatervis-hoidlikke ja muid abinõusid loomakasvatuse arendamise alal;
- organiseerib põllumajandussaaduste ümbertöötamist, piimatalitust, ettevõtteid kartuli ümbertöötamise, lina ja kanepi esialgse ümbertöötamise, puu- ja aedvilja kuivatamise ja ümbertöötamise jne. alal;
- asutab oma liikmete teenindamiseks taimelavasid, seemnekasvatust, seemnepuhastamis-punkte, veskeid, tangutegemise-seadeldisi, sepikodasid, inventari ja tööriistade parandamise töökodasid ning muid põllumajapidamises vajalikke ettevõtteid;
- korraldab ja rakendab abinõusid maade vääristamise alal (maakuivatus, metsast puhastamine, võitlus maauhtumise vastu, turbarabade kasutamine jms.);
- varustab oma liikmeid vajalike tootmisvahenditega, nagu põllutöömashinade, -riistade ja

-materjalidega, parandatud seemnega, mineraalväetistega, põllumajanduslike taimede haiguste ja kahjurite vastu võitlemise abinõudega jms.; organiseerib põllutöömashinate ühisomandamist ja -kasutamist;

- organiseerib oma liikmete põllumajandusliku toodangu müüki lepingute sõlmimise teel riiklike ja kooperatiivsete organisatsioonidega kui ka turul realiseerimise teel;
- asutab loomatoidu tagavarafonde ühistu liikmeile abi osutamiseks loomatoidu puuduse korral;
- rakendab teisi ühistu ja selle liikmete põllumajandusliku toodangu laiendamiseks ja kvaliteedi parandamiseks suunatud abinõusid;
- organiseerib oma liikmete vastastikust abi tööjõu alal, eriti aidates sõjaväelaste ja Isamaasõja invaliidide perekondi;
- levitab oma tegevuspiirkonnas teadmisi põllumajanduse alal, töötab ühistu liikmete kultuurilise taseme tõstmise ja elutingimuste parandamise alal, aidates kaasa ajakirjanduse, raadio ja kino levikule, asulate heakorrale, tervishoidlike abinõude läbiviimisele jms.

Ühistu rakendab neid abinõusid oma liikmete laialdase isetegevuse teel.

3. Ühistu üldist järelevalvet teostavad Ühistute Liit ja Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsus Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures, kes registreerib ühistute põhikirjad.

4. Punktis 2 tähendatud eesmärkide saavutamiseks on ühistul õigus:

- osta ja müüa tootmisvahendeid, materjale, seadiseid, masinaid, loomi, seemneid, väetisi ja muid ühistu ja selle liikmete majapidamises vajalikke kaupu;
- asutada ja majandada ettevõtteid põllumajandussaaduste tootmise ja ümbertöötamise alal;
- teostada maaparandus- ja muid töid maade vääristamiseks;
- varuda ja riiklike ning kooperatiivsete organisatsioonidega sõlmitud lepingute alusel kui ka turul müüa ühistu liikmete poolt toodetud põllumajandussaadusi;
- moodustada ühistu tegevuseks vajalikke kapitalite;
- astuda põllumajanduslike krediitühistute ja põllumajanduslike ühistute vabariiklike liitude liikmeks;
- saada laenu krediitühistust ja Põllumajandus-pangast ning avansse riiklikelt ja kooperatiivsetelt organisatsioonidelt;
- teostada muid põhikirja p. 2 ettenähtud ülesannete teostamiseks vajalikke toiminguid ning operatsioone.

5. Ühistul on juriidilise isiku õigused; ta võib sõlmida lepinguid, võtta endale kohustusi, esitada hagsid, kosta kohtus jms. Ühistul on pitsat oma nimetusega.

6. Ühistu vastutab oma kohustuste eest kogu oma vara ja kapitalidega. Peale selle kannavad ühistu liikmed täiendavat vastutust vastavalt käesoleva põhikirja p. 12.

II. Ühistu koosseis. Tema liikmete õigused ja kohustused.

7. Ühistu liikmeks võivad olla kõik mitte alla 16 aasta vanused kodanikud, nii mehed kui naised, kes tegelevad põllumajandusega või sellega seoses olevate tööstustega.

Ühistu liikmeks ei või olla isikud, kes on kaotanud valimisõiguse.

Ühistul peab olema mitte alla 15 liikme.

8. Isikud, kes soovivad astuda ühistu liikmeks, annavad avalduse juhatause nimele.

Avalduses antakse kohustus täita põhikirja nõudeid ja kanda vastutust ühistu asjades põhikirjas määratud ulatuses (p. 12).

Ühistu liikmeks vastuvõtmine toimub ühistu juhatause otsusega ühistu üldkoosoleku järgneval kinnitusel. Ühistu liikmeks võtmise keeldumise peale võib kaevata kahe nädala jooksul ühistu üldkoosolekule ja viimase otsuse peale võib kaevata kahe nädala jooksul valla tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Viimase otsus on lõplik.

9. Ühistu liikmed peavad maksma sisseastumismaksu ja osamaksu.

Sisseastumismaks määratakse 25 rublale. Osamaks määratakse 10 rublale kasutatava maa igalt hektaarilt, kuid mitte alla 50 rubla.

Sisseastumis- ja osamaks tasutakse ühistu liikmete poolt täielikult nende astumisel ühistusse. Üksikutel juhtudel võib tasumist pikendada mitte üle ühe aasta. Sisseastumismaks ei kuulu mingil juhul liikmeile tagasimaksmisele ja arvatakse ühistu tagavarakapitali arvele.

Igal ühistu liikmel on üks hää.

10. Ühistu liikmeil on õigus ühistust lahkuda, andes selleks juhatausele kirjaliku avalduse.

Üldkoosoleku otsusel võidakse ühistust välja heita liikmeid, kes ei täida oma kohustusi ühistu vastu, rikuvad põhikirja või tegutsevad ühistu huvide vastu.

Üldkoosoleku otsuste peale ühistust väljaheitmise kohta võidakse kaevata kahe nädala jooksul valla tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Väljaheidetud liiget võidakse ühistusse uuesti tagasi võtta ainult üldkoosoleku otsusel.

Liikmete koosseisust lahkumise päevaks loetakse päev, millal ühistu liige esitab avalduse väljaastumise kohta, või päev, millal üldkoosolek teeb otsuse liikme ühistust väljaheitmise kohta, ja surnud liikmete suhtes nende surmapäev. Väljaastunud või väljaheidetud liige või tema pärijad vastutavad ühistu võlgade ja kohustuste eest kogu selle aasta jooksul, mille kestel liige lahkus ühistust. Pärast ühistu likvideerimise otsuse vastuvõtmist ei võeta vastu avaldusi ühistust väljaastumise kohta.

11. Ühistust lahkunud liikmel või tema pärijail on õigus saada tagasi oma osamaksud ja teha ühistuga lõpparve, kuid mitte enne selle aasta aruande kinnitamist, mille kestel liige lahkus ühistust. Kui tegevusaasta lõppes puudujäägiga, siis osamaksu tagastamisel arvatakse osamaksust maha vastavale liikmele langev osa puudujäägist.

12. Ühistu liige kannab vastutust ühistu kohustuste eest. Vastutus määratakse liikme osamaksu

kolmekordses ulatuses. Ühistu liikmeks astunud isik vastutab ka ühistu nende kohustuste eest, mis on tekkinud enne tema astumist ühistusse.

Kui ühistu likvideeritakse enne endise liikme vastutuse tähtaja möödumist, kannab viimane või kannavad tema pärijad vastutust koos ühistu järelejäänud liikmetega kuni likvideerimise lõpuni.

III. Ühistu varad.

13. Ühistul on põhi- ja tagavarakapital ja ta võib asutada erikapitale.

14. Ühistu põhikapital moodustatakse:

- hoonete, ehitiste, loomade, seadiste, masinate ja muude ühistule kuuluvate tootmisvahendite väärtusest;
- ühistu liikmete osamaksudest;
- iga-aastastest mahaarvamistest 50% ulatuses ühistu puhaskasust;
- summast, mis saadakse Põllumajanduspanngalt või krediitühistult laenuna põhikapitali moodustamiseks ja täiendamiseks.

15. Tagavarakapital moodustatakse:

- iga-aastastest mahaarvamistest 25% ulatuses puhaskasust;
- sisseastumismaksu-summast ja muudest summast üldkoosoleku otsusel.

Tagavarakapitali kasutatakse ühistu võimalike puudujääkide katmiseks ja see hoitakse Põllumajanduspanngas.

Märkused: 1. Mahaarvamised tagavarakapitali lõpetatakse, kui nende summa ulatub põhikapitali selle osani, mis on moodustatud osamaksudest ja kasumist mahaarvamiste arvel.

2. Kui puudujääkide summa ületab tagavarakapitali summa, jaotatakse puudujääkide katmata osa ühistu liikmete vahel vastavalt käesoleva põhikirja p. 12.

16. Erikapitalid moodustatakse üksikute tootmis- või varumis- ja müügioperatsioonide teostamiseks ja neid võib kasutada ainult nende otseseiks ülesandeks.

Erikapitalid moodustatakse üldkoosoleku otsusel kas iga-aastastest mahaarvamistest ühistu puhaskasust või Põllumajanduspanngalt või krediitühistult saadud erilaenude arvel või riiklike ja kooperatiivsete organisatsioonide poolt antavate summade arvel.

IV. Kasum ja puudujääk.

17. Aastaarvande koostamisel peab juhatus läbi vaatama oma arvete seisuga teiste organisatsioonide, asutiste ja isikutega, kirjutades puudujäägiks ilmselt lootusetud võlad ja muud väärtusetuks muutunud ja ebareaalsed aktivad.

Võlgade kahtlaseks ja lootusetuks kirjutamine ei pane seisma nende sissenõudmist.

18. Kasum, mis jääb järele pärast määratud ulatuses mahaarvamisi põhi- ja tagavarakapitali ning erikapitalidesse, jaotatakse üldkoosoleku otsusel ühistu teisteks vajadusteks kui ka üldisiks kooperatiivseiks, hariduslikeks ja põllumajanduslikeks ülesandeks.

19. Tegevusaasta lõpul osutuv puudujääk kaetakse tagavarakapitalist. Kui tagavarakapitalist sel-

leks ei jätku, jaotab üldkoosolek puudujäägi katmata osa ühistu liikmete vahel proportsionaalselt nende täiendavale vastutusele ühistu kohustuste eest (p. 12) ja määrab tähtaja (mitte kauem kui aasta lõpuni) igale liikmele langeva osa tasumiseks. Mittetasumise korral kasutab juhatus ühistu liikme osamaksu liikmelt saada oleva summa katteks ja katmatajäänud osa nõuab sisse seaduses ettenähtud korras.

V. Ühistu asjade juhtimine.

20. Ühistu asjade juhtimine pannakse juhatusse ja ühistu liikmete üldkoosolekule.

A. Juhatus.

21. Juhatus on põllumajandusliku ühistu täitev organ ja ta koosneb viiest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse üldkoosoleku poolt lahtisel hääletamisel ühistu liikmete hulgast üheks aastaks.

Samas korras valitakse mitte alla kahe kandidaadi puuduvate või lahkunud juhatuseliikmete asendamiseks.

Juhatus ajab kõiki ühistu asju ilma erilise volitusega.

Juhatus ülesandeks on:

- ühistu kõigil tegevusaladel eeskirjade koostamine ja nende esitamine üldkoosolekule kinnitamiseks;
- vahetult vastavate isikute (ühistu liikmete või palgatud isikute) kaudu p. 2 tähendatud tootmis- ja varumis- ning müügitoimingute teostamine;
- põllumajanduslik-haridusliku ja kultuurilisharidusliku töö teostamine ning ühistule liikmete värbamine;
- igasuguste lepingute sõlmimine, laenude saamine, tšekide allakirjutamine, ühistu nimel kohustuste ja volituste väljaandmine;
- ühistule kui krediitühistu liikmele ja põllumajanduslike ühistute vabariikliku liidu liikmele kuuluvate õiguste teostamine oma volinike kaudu;
- rahasummade ja varade vastuvõtmine, hoidmine ning väljaandmine;
- ühistu kasuks rahaliste sissenõudmiste pealepanemine, kostmine kohtus hagide ja vaidluste alal;
- ühistu arvete, raamatute ja asjaajamise korraldamine, ühistu aastaaruande ja tuludekulude eelarvete koostamine;
- tööjõudude tööle võtmine ja töölt vabastamine, töö eest tasu määramine.

22. Juhatusse koosseisu ei või kuuluda revisjonikomisjoni liikmetega lähedases suguluses olevad isikud. Juhatusse liikmeks ei või olla isikud, kelle õigused on kohtu poolt piiratud.

23. Juhatus valib enda keskelt esimehe, esimehe asetäitjad ja laekahoidja. Kui arvepidamine on usaldatud mõnele juhatuseliikmele, siis ei või selle juhatuseliikme peale panna laekahoidja ülesandeid.

Suurtes põllumajanduslikes ühistutes, kus töömaht on suur, võib juhatus moodustada sektsioonid üksikute alade järgi (loomakasvatus, põllundus, mehhaniseerimine ja elektrifitseerimine, ühine tur-

batootmine, maaparandus jms.). Sektsioonide juhtimine pannakse ühele juhatuseliikmele.

24. Ühistult minevatele kirjadele kirjutab alla esimees või tema asetäitja; ühistu kohustused kirjutatakse alla juhatusse esimehe ja liikmete poolt.

25. Juhatus on kohustatud kindlustama ühistu sularaha, väärtpaberite ja dokumentide alalhoidu.

26. Juhatus on kohustatud igal aastal hiljemalt 1. märtsiks esitama üldkoosolekule kinnitamiseks möödunud aasta aruande.

27. Juhatusse liikmed vastutavad oma varaga nende ebaseadusliku tegevuse tagajärjel ühistule tekkinud kahjude eest.

28. Juhatusse koosolekud loetakse toimunuks, kui on koos kolm liiget. Juhatusse otsused kantakse protokolliraamatusse ja kirjutatakse alla kohalolevate juhatuseliikmete poolt.

29. Lahkunud või pikemaks ajaks puuduvat (hagus jms.) juhatuseliiget asendab kandidaat, kes valimisel sai kõige rohkem hääli.

30. Alaliselt töötavad juhatuseliikmed saavad töötasu, mille suuruse määrab üldkoosolek; teised juhatuseliikmed saavad koosolekute või tehtud töö eest tükitasu.

31. Kaebused juhatusse tegevuse peale esitatakse revisjonikomisjonile või üldkoosolekule.

B. Üldkoosolek.

32. Üldkoosolek on põllumajandusliku ühistu kõrgem organ. Üldkoosolek:

- kinnitab eeskirjad ühistu kõigi toimingute alal;
- kinnitab juhatusse aruande, kulude eelarve, kasumi jaotuse, juhatuseliikmete tasu suuruse ja tasumise korra ning annab juhatusse tegevuse hinnangu;
- määrab ühistu poolt Põllumajandus pangas ja krediitühistus tehtavate laenude suuruse, kinnitab ühistu tegevuses suuremat tähtsust omavad lepingud riiklike ja kooperatiivsete organitega müügi- ja varumistoimingute ning ühistu muude toimingute alal;
- vaatab läbi kaebused juhatusse peale ja juhatuseliikmete vastutuse küsimused nende poolt kordasaadetud ebaõigete toimingute alal;
- valib lahtisel hääletamisel juhatusse ja revisjonikomisjoni liikmeid, vajaduse korral kutsub juhatuseliikmeid enne tähtaega ära;
- otsustab krediitühistu liikmeks ja põllumajanduslike ühistute vabariiklikku liitu astumise;
- võtub vastu ja heidab välja ühistu liikmeid;
- vaatab läbi ühistu põhikirja muutmise ja ühistu tegevuse lõpetamise küsimuse.

33. Aruande läbivaatamise üldkoosolekud kutsutakse kokku juhatusse poolt igal aastal möödunud aasta aruande läbivaatamiseks. Peale selle kutsutakse üldkoosolek kokku juhatusse otsusel, revisjonikomisjoni nõudmisel või ühe viiendiku ühistu kõigi liikmete nõudmisel, samuti Eesti NSV Rahvakomisaride Nõukogu juures asuva Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsuse nõudmisel. Need koosolekud kutsutakse kokku juhatusse poolt kümne päeva jooksul kokkukutsumise nõudmise saabumise päevast arvates. Kui juhatus ei kutsu kokku üld-

koosolekut määratud tähtaja jooksul, kutsutakse koosolek kokku Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsuse poolt.

34. Põllumajandusliku ühistu juhatus teatab igale ühistu liikmele üldkoosoleku päeva ja koha mitte hiljem kui üks nädal enne koosoleku päeva. Üldkoosoleku kokkukutsumise kohta tuleb juhatuse ruumides välja panna kuulutus, milles on ära tähen- datud üldkoosolekul arutusele tulevad küsimused, ja saata teadaanne maakonna täitevkomiteele ning krediitühistule.

35. Üldkoosolek loetakse otsustusvõimeliseks, kui on ilmunud mitte alla poole kõigist liikmeist.

Kui määratud päeval ei kogune vastavat arvu liikmeid, määratakse üldkoosolek teiskordselt mitte varem kui viie päeva pärast ja mitte hiljem kui kümne päeva pärast ja see üldkoosolek loetakse otsustusvõimeliseks ilmunud liikmete igasuguse arvu juures. Teiskordsel koosolekul kuuluvad aruta- misele ainult need küsimused, mis olid esitatud aru- tamiseks mittetoimunud üldkoosolekule.

36. Ühistu tegevuse lõpetamise, ühistu põhikirja muutmise ja ühistu liikmete vastutuse ulatuse küsi- mused otsustatakse koosolevate liikmete vähemalt kahe kolmandiku häälteenamusega. Muud küsimu- sed otsustatakse lihthäälteenamusega.

37. Üldkoosolekut juhatab üldkoosoleku poolt valitud isik, kes ei kuulu juhatusesse.

38. Üldkoosoleku otsused kantakse eriraamatusse ja kirjutatakse alla koosoleku juhataja, kohalole- vate nõukogu- ja juhatuse liikmete ning ühistu vähe- malt kolme kohaloleva liikme poolt.

Ühistu igal liikmel on õigus lisandada üldkoos- oleku otsusele oma eriarvamus.

39. Juhatuseliikmed võtavad osa üldkoosolekuist samade õigustega kui teised ühistu liikmed, kuid neil ei ole hääleõigust nende tegevuse hinnangusse puutuvate küsimuste läbivaatamisel ja neile tasu määramisel.

40. Kui ühistul on üle 300 liikme, võidakse üld- koosolek asendada volinike koosolekuga. Selleko- hane otsus võidakse ühistu üldkoosolekul teha kohalolevate liikmete vähemalt kahe kolmandiku häälteenamusega.

Volinikud valitakse asustatud kohtade järgi. Vo- linike esindusnormid määratakse üldkoosoleku poolt, kuid nii, et volinike üldarv ei oleks väiksem kui üks kümnendik ühistu liikmete arvust.

VI. Revisjonikomisjon.

41. Juhatus tegevuse revideerimiseks ja kont- rollimiseks valib üldkoosolek ühistu liikmete hul- gast, kes ei ole ühistu ameteis ei valimise ega palka- mise teel, revisjonikomisjoni vähemalt kolmeliikme- lises koosseisus ja kaks kandidaati üheks aastaks.

Revisjonikomisjoni liikmeks ei või olla juhatuse- liikmetega lähedases suguluses olevad isikud.

42. Revisjonikomisjoni ülesandeks on:

- ühistu vara, kassa ja üldse kogu tegevuse re- videerimine vähemalt üks kord aastas ja peale selle vajaduse kohaselt;
- juhatuse aastaaruande kohta üldkoosolekul vajaliku seisukoha esitamine ja aruandmine oma tegevusest aasta kestel.

43. Revisjonikomisjon valib oma liikmete hulgast esimehe ja sekretäri. Revisjonikomisjoni koosolekud kutsutakse kokku mitte harvem kui üks kord kuus. Koosoleku protokoll kirjutatakse alla kõigi kohal- olevate revisjonikomisjoni liikmete poolt.

VII. Arvepidamine ja aruandlus.

44. Ühistu arvepidamine ja aruandlus teostub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asu- va Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsuse poolt määratud korras ja vormide kohaselt.

45. Ühistu aruandeaasta arvatakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini. Kui ühistu algas tegevust aasta kestel, arvatakse esimene aruandeaasta tema tegevuse algpäevast kuni sama aasta 31. detsemb- rini.

46. Üldkoosoleku poolt kinnitatud aastaaruanne hoitakse ühistu toimikuis ja ära kirjad saadetakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asu- vale Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsusele ja krediitühistule, kui põllumajanduslik ühistu on selle liige.

VIII. Ühistu likvideerimine.

47. Ühistu likvideeritakse:

- ühistu üldkoosoleku otsusel;
- Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsu- sel;
- ühistu maksujõuetuse korral, mis on kohtu poolt tunnustatud;
- kui ühistu liikmete arv langeb alla 15.

48. Ühistu tegevuse likvideerimise otsuse tege- misel määrab üldkoosolek ühistu asjade likvideeri- mise korra, tehes likvideerimise ülesandeks juhatu- sele või valides lahtisel hääletamisel vähemalt kol- meliikmelise likvideerimiskomisjoni, ja kuulutab ajakirjanduses ühistu likvideerimisest.

49. Likvideerimiskomisjoni liikmed alluvad juha- tuseliikmete kohta ettenähtud üldistele eeskirjadele, saavad oma töö eest tasu samadel alustel ja kannav- vad samasugust vastutust tekitatud kahjude eest. Üldjärelevalvet likvideerimise korra üle teostab maakonna täitevkomitee.

50. Viivitamata pärast ühistu likvideerimise ot- suse tegemist asub likvideerimiskomisjon ühistu kõigi nõuete sissenõudmisele, ühistu kõigi kohus- tuste täitmisele, ühistu toimingute lõpuleviimisele ja lõpetamisele.

Osamakse võib liikmeile tagastada mitte enne ühistu võlgade katmist ja igal juhul mitte enne aasta möödumist likvideerimisest kuulutamise päe- vast arvates.

Pärast võlausaldajate rahuldamist, ühistu kohus- tuste täitmist ja osamakside tagastamist järele jäänud ühistu omakapitale ei jaotata ühistu liik- mete vahel, vaid need antakse üle vabariiklikule liidule kasutamiseks põllumajanduse parandamise otstarbel likvideeritud ühistu tegevuspiirkonnas.

51. Kui ühistu vara osutub kõigi tema kohustuste katmiseks mitteküllaldaseks, kaetakse kohustuste katmata osa ühistu liikmete poolt nende täiendava vastutuse (p. 12) realiseerimise korras.

52. Pärast likvideerimise lõpetamist koostab lik- videerimiskomisjon oma tegevuse aruande, mis esi- tatakse üldkoosolekule kinnitamiseks. Kinnitatud

aruanne saadetakse vabariiklikule liidule ja krediitühistule, kui põllumajanduslik ühistu oli selle liikmeks.

53. Ühistu liitmine ja jaotamine toimub ühistu üldkoosoleku otsusel Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Põllumajandusliku Ühistegevuse Peavalitsuse juhiste ja tema poolt määratud korra alusel.

361. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

tööliste ja teenistujate puhkuste kohta.

Kooskõlas NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusega 30. juunist 1945. a. „Tööliste ja teenistujate puhkuste kohta“ Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Lubada Eesti NSV-s alates 1. juulist 1945. a. anda korralisi ja lisapuhkusi töölistele ja teenistujatele vastavates seadustes ja määrustes ettenähtud alustel.

2. Edasi lükata puhkuste andmine alalistele töölistele ja teenistujatele ehitustööstustes kuni 1945. a. lõpuni ja välja maksta käesoleval aastal kasutamata puhkuse eest rahaline kompensatsioon.

3. Edasi lükata puhkuste võimaldamine alalistele töölistele ja teenistujatele:

- a) turbatööstustes kuni 1945. a. tööhooaja lõpuni;
- b) Eesti NSV Kalatööstuse Rahvakomissariaadis ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi süsteemis töötavais ettevõtetes ja organisatsioonides kuni 1945. a. sügishooaja lõpuni.

4. Lõpetada alates 1945. a. kasutamata puhkuse eest kuuluvate kompensatsioonisummade ülekandmine hoiukassadesse tööliste ja teenistujate erilistele hoiuarvetele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja K. Maranik.
Tallinn, 11. juulil 1945. Nr. 628.

362. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV piirides kodanike liiklemise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Lubada Eesti NSV piirides, välja arvatud erikoras kindlaksmääratud sõjaväelised keelupiirkonnad, kodanike liiklemine raud-, vee- ja maanteedel ilma miilitsaorganite lubadeta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja K. Maranik.
Tallinn, 13. juulil 1945. Nr. 641.

363. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

asutiste, ettevõtete ning majandus- ja ehitusorganisatsioonide poolt sisemise rahandusliku kontrolli ja dokumentaalse revisjoni teostamise kohta.

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 15. aprillist 1936 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada kõiki rahvakomissariaate, Eesti NSV keskasutisi ning maakondade ja linnade täitevkomiteesid organiseerima sisemist rahanduslikku kontrolli; teostama dokumentaalset revisjoni kõigis neile alluvates asutistes, ettevõtetes ning majandus- ja ehitusorganisatsioonides mitte harvemalt kui üks kord aastas.

2. Kinnitada „Asutiste, ettevõtete ning majandus- ja ehitusorganisatsioonide poolt sisemise rahandusliku kontrolli ja dokumentaalse revisjoni teostamise juhend“ vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 7. juunil 1945. Nr. 492.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
7. juuni 1945 määruse nr. 492 juurde.

Asutiste, ettevõtete ning majandus- ja ehitusorganisatsioonide poolt sisemise rahandusliku kontrolli ja dokumentaalse revisjoni teostamise juhend.

1. Rahanduslik kontroll organiseeritakse kõigi Eesti NSV rahvakomissariaatide, keskasutiste ning maakondade ja linnade täitevkomiteede poolt ning nende poolt teostatakse vähemalt üks kord aastas dokumentaalset revisjoni kõigis neile alluvates asutistes, ettevõtetes ja majandus- ning ehitusorganisatsioonides.

2. Rahandusliku kontrolli ja dokumentaalset revisjoni teostatakse vastavate kõrgemalseisvate organite poolt järgmiselt:

- a) rahvakomissari või keskasutise juhataja poolt — peavalitsuste ning otseselt alluvate asutiste, ettevõtete ning majandus- ja ehitusorganisatsioonide alal;
- b) peavalitsuse juhataja poolt — otseselt alluvate asutiste, ettevõtete ja majandusorganisatsioonide alal;
- c) majandusorganisatsioonide juhataja poolt — otseselt alluvate tootmis-, transpordi-, kaubandus- jms. ettevõtete alal.

Dokumentaalne revisjon määratakse igal üksikul juhtumil kõrgemalseisva organi juhataja korraldusega ja teostatakse selle organi raamatupidamise poolt kõrgemalseisva organi juhataja poolt selleks eriti volitatud revidentide abil.

3. Dokumentaalse revisjoni põhiülesandeks on:
- a) kontrolli teostamine asutiste, ettevõtete ning majandus- ja ehitusorganisatsioonide operatsioonide seadusepärasuse ja rahanduslikust

ning eelarvelis-koosseisulisest distsipliinist kinnipidamise üle;

- b) võitlus sotsialistliku omandi varastamise vastu, kaubalis-materiaalsete varade, materjalide, toiduainete ning kütteainete kõrvaldamise ja seadusevastase kulutamise juhtumite avastamine;
- c) raamatupidamise õige korraldamise, üksikuid operatsioone tõendavate dokumentide õigepärasuse ning arvepidamise sissekannete õigsuse kontrollimine;
- d) materjalide õigepärase arvestamise kontroll laopidamises.

4. Dokumentaalse revisjoni tulemused tuleb vormistada eriaktiga, millele kirjutavad alla revisjoni teostaja ning revideeritud asutiste, ettevõtte ning majandus- või ehitusorganisatsiooni juhataja ja pearaamatupidaja.

Juhul, kui revideeritud asutise, ettevõtte ja majandus- või ehitusorganisatsiooni juhatajal või pearaamatupidajal on lahkavamisi koostatud akti suhtes, on nad kohustatud üheaegselt akti allakirjutamisega esitama oma kirjalikud vastuväited.

Dokumentaalse revisjoni akti põhjal kõrgemal-seisev organ on kohustatud kindlustama abinõude tarvitusele võtmist dokumentaalsel revisjonil avastatud puuduste kõrvaldamiseks ja süüdlaste vastutusele võtmiseks.

5. Dokumentaalse revisjoni aktid tuleb esitada NSVL RRK Kontroll-Revisjoni Valitsuse Eesti NSV Peakontrolör-Revidendile ning vastavate maakondade ja linnade van. kontrolör-revidentidele ja kontrolör-revidentidele nende nõudmisel.

364. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

riigimetsa tagavaraheinamaade ja roo-alade kasutamiseks andmise kohta.

Sihiga korraldada ja kindlustada riigimetsa tagavaraheinamaade ja roo-alade otstarbekohast kasutamist, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV Metsamajanduse ja Puidutööstuse Rahvakomissariaadi süsteemi kuuluvate ettevõtete ja majapidamiste vajadustest üle jääva riigimetsa tagavaraheinamaade ja roo-alade väljaandmist korraldab Eesti NSV Metsamajanduse ja Puidutööstuse Rahvakomissariaat oma allorganite kaudu valdade täitevkomiteede poolt kinnitatud nimekirjade alusel.

2. Kasutamiseks väljaandmisele kuuluvad riigimetsa tagavaraheinamaad ja roo-alad jaotatakse nende kasutamise otstarbel osatükkideks, vastavalt kohapealsele vajadusele, lähtudes seisukohast, et kohalikud tarvidused võimalikult suuremal määral leiaksid otstarbekat rahuldamist. Osatükkideks jaotamine toimub metsateenijate poolt.

3. Riigimetsa tagavaraheinamaid ja roo-alasid ei anta isiklikeks kasutamiseks:

- a) talupoegadele, kes aktiivselt abistasid saksa okupante ja kelle maa-ala suurus on piiratud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa K(b)P Keskkomitee määruse nr. 380 — 14. detsembrist 1944 alusel;

b) taludele, kelle maa-alad on vähendatud maa-reformi teostamise korras.

Määrata kindlaks, et üks talu ei tohi omada kokku üle 30 ha maad jäädavaks ja ajutiseks kasutamiseks.

4. Heinamaade ja roo-alade kasutamiseks väljaandmine toimub metsa kõrvalkasutuspiletite järgi.

5. Kasutamiseks antavatele heinamaadele ja roo-aladele langevad avalikud maksud ja kohustused kannab kasutaja.

6. Väljaandmisele kuuluvate tagavaraheinamaade pindalad ja asukohad määrab kindlaks metsaülem valla täitevkomitee esindajate kaasabil, mille kohta koostatakse vastav akt. Akti esitab metsaülem kohaliku valla täitevkomiteele iga aasta hiljemalt 1. maiks.

Väljaandmisele ei kuulu heinamaad, millised Metsamajanduse ja Puidutööstuse Rahvakomissariaat vajab temale alluvatele ettevõtetele ja majapidamistele ning metsateenijatele ettenähtud palgaheinamaadeks.

7. Heinamaa soovijad esitavad sellekohased soovivaaldused valla täitevkomiteele iga aasta hiljemalt 10. maiks. Valla täitevkomitee jaotab heinamaad soovijate vahel, määrates igale osatükile kasutaja, silmas pidades heinamaa soovijate õigustatud nõudmisi järgmises eelistusjärjekorras:

- a) rindel ja tagalas võitluses saksa okupantide ja nende käsilaste vastu langenute perekondade ja Isamaasõja invaliidide majapidamistele;
- b) uusmaasaajate, samuti Punaarmee ja Meresõjalaevastiku sõjaväelaste perekonnaliikmete, hävituspataljoni võitlejate ja komandöride ning partisanide majapidamistele;
- c) kehviktalunike ja sõjategevuse all kannatanud keskmiktalunike majapidamistele.

Heinamaa taotlejate kohta, kellele soovid on tunnistatud rahuldamisele kuuluvaiks, koostab valla täitevkomitee nimekirja ja saadab selle metsaülemale hiljemalt 25. maiks kasutuslubade väljaandmiseks.

8. Juhul, kui teatava metskonna tagavaraheinamaad asuvad mitme valla piirides ja nende jaotus ei ole ühtlane, tuleb heinamaade kasutajate nimekirja koostamisel valdade täitevkomiteedel maakonna täitevkomitee kinnitamisel kooskõlastada heinamaade soovijate nõudmisi, et võimaldada heinamaade saamist ka naabervalla elanikel.

9. Kui valla täitevkomitee poolt määratud isik või majapidamine ei võta metsaülemalt hiljemalt 5. juuliks kõrvalkasutuspiletit välja, võidakse temale ettenähtud heinamaatükk välja anda teisele.

10. Roo-alasid annab metsaülem soovijaile kasutamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt määratud riigimetsa kõrvalkasutuse taksid alusel (Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 471 — 28. V 45). Määratud tasu tuleb tasuda metsaülemale kõrvalkasutuspileti võtmisel.

11. Esmajoones rahuldatakse rooga vastavad tööstused sellekohaste nõudmistega alusel, mis esitatakse metsaülemale hiljemalt 15. augustiks. Teistele soovijatele antakse roo-alad kasutamiseks valla täitevkomitee poolt antud tunnistuse alusel, kui roogu vajatakse oma majapidamises, silmas pidades punktis 7 toodud eelistusjärjekorda.

12. Kontroll käesoleva määruse täitmise üle panna maakondade TSN täitevkomiteedele ning Metsamajanduse ja Puidutööstuse Rahvakomissariaadile.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. V e i m e r.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 11. juunil 1945. Nr. 505.

365. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r u s põllumajanduse alal töötajate premeerimise korra kohta.

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 13. detsembri 1944 määrusega nr. 1666, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kehtestada järgmine kord maaosakondade juhatajate, agronomide ja teiste põllumajanduse tootmise alal töötajate premeerimiseks hoolikalt ja korralikult teostatud tööde läbiviimise eest:

- õigeaegse kevadkülviplaani täitmise eest korraliku maaharimise juures maksta preemiaid kuupalga ulatuses vastava maaosakonna juhatajale, peaaagronoomile, maaosakonna agronomidele ja vastavatele rajooni agronomidele;
- õigeaegse saagi koristamise tööde plaani ja riigile kohustuslike teraviljanormide täitmise eest maksta preemiaid kahe kuu palga ulatuses maaosakonna juhatajale, peaaagronoomile, vastavatele agronomidele ja vastavatele rajooni agronomidele;
- ülesseatud tähtpäevadeks taliviljade külvide ja sügiskülvide lõpetamise eest korraliku töökvaliteedi juures maksta preemiaid kuupalga ulatuses maaosakonna juhatajale, peaaagronoomile, maaosakonna agronomidele ja rajooni agronomidele;
- sorditeravilja seemne, tehniliste kultuuride (lina, suhkrupeet jt.) seemnete ja heinaseemnete tarviliku külvisel hulga muretsemise ja kasvatamise organiseerimise eest maksta preemiaid ühe kuu palga ulatuses maaosakonna juhatajale, peaaagronoomile, maaosakonna agronomidele ja plaani täitnud rajoonis rajooni agronomidele;
- saagi koristamise plaani, riigile kohustuslike normide täitmise, lepingute alusel kasvatatud tehniliste kultuuride (lina, suhkrupeet jt.) või kartuli plaani täitmise eest maksta preemiaid ühe kuupalga ulatuses maaosakonna juhatajale, peaaagronoomile, vastavat ala organiseerinud maaosakonna agronomile ja plaani täitnud rajoonis rajooni agronomile.

2. Põllumajanduse plaani ja riigile kohustuslike normide täitmise eest maaosakonna juhtivate töötajate ja agronomide premeerimise puhul maksta preemiaid aasta lõpul kuni kolme kuu palga ulatuses töös eeskujulikele maakorraldajatele, melioraatoritele,

turbameistritele, entomoloogidele, inseneridele, tehnikutele, instruktor-organisaatoritele, instruktor-raamatupidajatele, raamatupidajatele ja statistikuile.

3. Preemiate väljamaksmine teostada järgmiselt: kevad- ja sügiskülvide, sügiskülvide plaani täitmise eest maksta välja pool rahalist preemiat pärast vastava tööplaani täitmist ja teine pool aasta lõpul pärast riigile kohustuslike normide täitmist.

4. Määrata, et Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissari ettepanekute kohaselt maaosakonna juhatajatele ja peaaagronoomidele preemiate väljamaksmine toimub NSV Liidu Põllutöö Rahvakomissari käsul, teistele töötajatele Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissari käsul. Rajooni agronomie esitab premeerimiseks Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissarile vastava maakonna maaosakonna juhataja. Maakonna maaosakonna töötajaid esitab premeerimiseks vastava maakonna täitevkomitee esimees.

5. Käesoleva määruse teostamiseks Põllutöö Rahvakomissaril (sm. Abels) anda juhendeid.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. V e i m e r.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. B o r k m a n.

Tallinn, 15. juunil 1945. Nr. 519.

366. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r u s rahaliste autasude ja kiituskirjade väljaandmise kohta.

Arvestades töötajate poolt võitlustes Eesti NSV territooriumi vabastamisel saksa fašistlikkudest anastajatest ülesnäidatud silmapaistvat vaprust ja kangelaslikkust rahva ja riigi vara aktiivsel kaitsmisel vaenlase hävituste eest, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

I. Anda Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt rahaline autasu ja kiituskiri järgmistele seltsimeestele:

1. Lausvee, Felix Tõnu p.
2. Sünd, Robert Gustavi p.
3. Leok, Valter Friedrichi p.
4. Kippel, Karl Augusti p.
5. Korsen, Reinhold Aleksandri p.
6. Kruusiauk, Jaan Jaani p.
7. Borell, Otto Aadu p.
8. Kullerkupp, Aleksander Kristjani p.
9. Talvet, Arnold Aleksandri p.
10. Nahkur, Juhan Hansu p.
11. Kobin, Ernst Mihkli p.
12. Raie, Ott Jüri p.
13. Piirkop, Uno Augusti p.
14. Ottoson, Jaan Riina p.
15. Rägastik, Voldemar Juhani p.
16. Moldak, Jakob Aleksandri p.
17. Mölder, Gerhard Diedrichi p.
18. Kuusmaa, Voldemar Jaani p.
19. Parve, Villem Villemi p.
20. Hiob, Oskar Jaani p.
21. Pulst, August Jüri p.
22. Lepasaar, Paul Jaani p.

23. Rästa, Rudolf Aleksandri p.
24. Janov, Johann Jüri p.
25. Rosenblatt, Burchard Oskari p.
26. Joller, Friedrich Juliuse p.
27. Steinberg, Peeter Jakobi p.
28. Jurkovitš, Hans Juhani p.
29. Rõhu, Joosep Andrusse p.
30. Kutsar, Tõnu Jüri p.
31. Freiberg, Aleksander
32. Süld, Mihkel Mihkli p.
33. Laupa, Eduard Juhani p.
34. Lemba, Johannes Jaani p.
35. Randoja, Jaan Jaani p.
36. Kaljo, Voldemar Priidu p.
37. Methusalem, Helmut Martini p.
38. Säkki, Matti Andrese p.
39. Jõgi, Ivan Andrese p.
40. Klaudik, Julius Hermani p.
41. Arukask, Arnold Mihkli p.
42. Aam, Karl Juhani p.
43. Kiik, Jüri Mihkli p.
44. Mühlberg, Gustav Kristovi p.
45. Sammsalu, Johannes Jaani p.
46. Hallmägi, Aleksander Tõnu p.
47. Reinsalu, Jaan Jüri p.
48. Koit, Otto Jüri p.
49. Vaigla, Jaan Jaani p.
50. Veinberg, Priidik Reinu p.
51. Voll, August Kristjani p.
52. Ratt, Aleksander Johannese p.
53. Soobak, August Jaani p.
54. Männik, Paul Jüri p.
55. Kala, Jakob Gustavi p.
56. Randus, Johannes Gustavi p.
57. Tõruke, August Jakobi p.
58. Pass, Ella
59. Palts, Vladimer Nikolai p.
60. Bergmann, Arnold Villemi p.
61. Lepik, Mart Jakobi p.
62. Veltman, Karl Jüri p.
63. Raukas, Rudolf Mihkli p.
64. Randma, Kaljo Karli p.
65. Väät, Oskar Leena p.
66. Pedari, Jaan Jaagu p.
67. Tiitus, Jaan Jakobi p.
68. Kärp, Osvald Jaani p.
69. Josev, Johannes Johannese p.
70. Lehtmets, Harald Gustavi p.
71. Pöder, Evald Gustavi p.
72. Tuuling, Jakob Jakobi p.
73. Lume, Ferdinand Maria p.
74. Punnek, Daniel Frantsu p.
75. Rajandi, Edgar Kristjani p.
76. Bergelbaum, Jakob.

II. Anda Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt kiituskiri järgmistele seltsimeestele.

1. Laurent, Jakob Jakobi p.
2. Sanderkoff, Elmar Jaani p.
3. Talvik, Jakob Johannese p.
4. Talvik, Erik Jakobi p.
5. Vennik, Paula Priidiku t.
6. Reha, Jüri Johannese p.
7. Valter, Rudolf Johani p.
8. Seil, Helena Peetri t.
9. Sander, Aleksander Tõnu p.

10. Kangur, Johannes Karli p.
11. Sandbank, Josua Eliase p.
12. Pöder, Aleksander Hansu p.
13. Raun, Leonhard Peetri p.
14. Anvelt, Elmar
15. Tabri, Mihkel
16. Paasiau, Evald
17. Soonberg, Voldemar
18. Varik, Feliks
19. Paasiau, Ludvig
20. Salm, Aleksei
21. Prozes, Boris Kirilli p.
22. Meriloo, Rein Friedrichi p.
23. Galva, Peeter Martsu p.
24. Ivask, Ella Anna t.
25. Janno, Anna Jaani t.
26. Hein, Maurus Antoni p.
27. Jõuk, Juhani Juhani p.
28. Štšetin, Ivan Peetri p.
29. Jagaste, Juhani Antoni p.
30. Lepna, Endel Jaani p.
31. Oltsmann, Richard Gustavi p.
32. Kallas, Voldemar Juhani p.
33. Insler, Julie Gustavi t.
34. Guri, Stepan Feodori p.
35. Hellmann, Richard Johani p.
36. Leesmann, Jüri Tõnise p.
37. Käär, Lembit Peetri p.
38. Hallmets, Johannes Mihkli p.
39. Reinthal, Harri Teodori p.
40. Valt, Voldemar Päärna p.
41. Sein, Meinhard Augusti p.
42. Ots, Jüri Juhani p.
43. Suureäär, Johannes Villemi p.
44. Rumessen, Artur Johannese p.
45. Viiralt, August Antoni p.
46. Sildre, Hendrik Mardi p.
47. Lehtla, Elmar Johannese p.
48. Goranson, Fridolf Augusti p.
49. Truus, Mihkel Peedu p.
50. Leibar, Hans Augusti p.
51. Prümmel, Johannes Tõnu p.
52. Ennist, August Johannese p.
53. Nõulik, Johannes Konstantini p.
54. Pällo, Valdo Augusti p.
55. Roos, Roman Andrei p.
56. Parksepp, Richard Hugo p.
57. Sander, Georg Jüri p.
58. Meriküll, August Hindreku p.
59. Käärmann, Aleksander Anna p.
60. Muhel, Herbert Augusti p.
61. Labi, Hugo Mihkli p.
62. Pikkpoom, Villem Jüri p.
63. Veting, Nikolai Jakobi p.
64. Tross, Adolf Johannese p.
65. Sillam, Bernhard Gotliebi p.
66. Aarelaid, Martin Antoni p.
67. Uttermüller, August Gustavi p.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 11. juunil 1945. Nr. 509.

367. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

teraviljavarumise dokumenteerimise kohta.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse 7. maist 1945 nr. 1014 täitmiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada NSV Liidu Varumise Rahvakomissariaadi Eesti NSV Volinikku (sm. Ridman) ja „Keskeraviljasalve“ Eesti NSV Vabariiklikku Kontorit (sm. Krut):

- a) tarvitusele võtma alates 1945. aasta teraviljavarumise algusest uued kviitungid vastuvõtmiseks teravilja äraandjatelt, mis on varustatud trükitud järjekorra numeratsiooniga ja trükitud värvilisel foonil (võrgul) sirbi ja vasara kujutusega;
- b) valmistama teraviljavarumise alguseks vajalik hulk kviitungiblankette kindlaksmääratud erivormis, mis vormistaks mitme viljakultuuri äraandmist;
- c) sisse seadma teravilja vastuvõtu-kviitungite kohustuslik allakirjutamise kord varumispunktide direktorite ja pearaamatupidajate poolt (või nende puudumisel asetäitjate poolt) ühes ümmarguse pitseri kohustusliku pealelöömisega;
- d) toimetama teravilja vastuvõtu-kviitungite blankettide väljaandmist varumispunktidele tulude-kulude orderite järgi ning teostama nende kviitungite väljaandmise registreerimist;
- e) sisse seadma käskude väljastamise kord teravilja väljaandmise kohta „Keskeraviljasalve“ ladudest tarbijatele sellele hulgale, missuguse tarbija võib ladudest ühe korruga välja võtta.

2. Kohustada NSV Liidu Side Rahvakomissariaadi Eesti NSV Volinikku (sm. Pavlenko) ja Eesti Raudteede Valitsust (sm. Roslak) vastu võtma 1945. a. juuni- ja juulikuus saatmiseks postisaadetistena ja pagasina Varumise Rahvakomissariaadi süsteemi organite poolt saadetavaid varumise dokumenteerimise blankette.

3. Kohustada Rakendustrükiste Kirjastust (sm. Möttus) valmistama väljaspool järjekorda kviitungite blankette „Keskeraviljasalve“ Eesti NSV Vabariikliku Kontori avalduse peale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 8. juunil 1945. Nr. 493.

368. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

„Eesti teatri ajaloo“ väljaandmise kohta.

1. Välja anda eesti teatri 75. aastapäeva puhul käesoleval aastal Z. Troitski „Eesti teatri ajalugu“ eesti keeles ja 1946. a. vene keeles.

2. „Eesti teatri ajaloo“ toimetuse kolleegium määrata järgmises koosseisus:

esimees Ed. Päll, EK(b)P KK Propagandasekretär;

liikmed: N. Andresen, ENSV RKN Aseesimees, G. Gojan, professor, NSVL Teaduste Akadeemia Teatriinstituudi juhataja, J. Kärner, kirjanik, A. Lauter, Eesti NSV rahvanäitleja, J. Semper, Eesti NSV Kunstidevalituse juhataja, K. Taev, dotsent, Tartu Riikliku Ülikooli kirjanduse kateedri juhataja.

3. Riiklikul Kirjastuskeskusel (sm. Jürna) avaldada raamatu eesti väljaanne hiljemalt novembris 1945. aastal.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 15. juunil 1945. Nr. 516.

369. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

ettevõtete ja kaupade üleandmise kohta Tallinna, Tartu ja Pärnu linnade tarbijate kooperatiividelt Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaadi süsteemi kaubandusorganisatsioonidele ning Viljandi Segakaubastult tarbijate kooperatsioonile.

Võttes arvesse asjaolu, et seoses põllumajanduse taastamisega tarbijate kooperatsiooni ülesanded maaelanikkonna vajaduste teenindamise alal omavad erilist suurt tähtsust ja et riikliku kaubanduse süsteem vabariikliku alluvusega linnades on küllaldaselt tugevnenud elanikkonna häireteta varustamise läbiviimiseks, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Koondada tarbijate kooperatsiooni organisatsiooniline ja majanduslik tegevus maa kaubandusele ja varumiste läbiviimisele ning ühenduses sellega anda üle 1. juuliks 1945 Tallinna, Tartu ja Pärnu linnade tarbijate kooperatiivide linnaelanikkonda teenindavad ettevõtted ja kaubad Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissariaadi süsteemi kaubandusorganisatsioonidele 1. juuli 1945 bilansi alusel.

2. Lõpetada Viljandi linnas, kui põllumajandusliku rajooni keskuses, Viljandi Segakaubastu tegevus ja anda üle 1. juuliks 1945. a. kõik temale kuuluvad ettevõtted ja kaubad tarbijate kooperatsioonile 1. juuli 1945 bilansi alusel.

3. Teostada tasu maksmist üleantavate ettevõtete ja kaupade eest NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse 5. maist 1940 nr. 667 alusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 11. juunil 1945. Nr. 502.

370. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures oleva Riikliku Plaanikomisjoni koosseisu kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Kinnitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures oleva Riikliku Plaanikomisjoni koosseis järgmiselt:

esimees — sm. Oskar Sepre,

aseesimehed: sm. Arseni Leonov,
sm. Voldemar Erit,

liige — sm. Leonid Nikitin, Majanduse Teadusliku Uurimise Instituudi direktor.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees O. Sepre.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 5. mail 1945. Nr. 399.

371. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

sm. August Tark'i Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari asetäitjaks kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Kinnitada sm. August Tark Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari asetäitjaks.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. Allik.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 25. mail 1945. Nr. 466.

372. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: 1. Täiendada natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestikku (RT 1940, 81, 771) järgmiselt:

Tohvri jahu-, saeveski ja savitööstus — Viljandi-
maa, Raudna v.

2. Nimetatud tööstusettevõtte määrata Viljandi-
maa TSN Täitevkomitee alluvusse.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. Allik.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 25. mail 1945. Nr. 465.

373. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

tööstustoodete väljalaske- ja jaehindade kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab: Kinnitada tööstustoodete väljalaske- ja jaehinnad vastavalt lisadele 1—2.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. Allik.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 31. mail 1945. Nr. 476.

Lisa nr. 1

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
31. mai 1945 määruse nr. 476 juurde.

Tekstiiltoodete hinnakiri.

A. Kangaskaubad.

Vaheriie, linane, art. nr. 36, läius
142 sm, lõim 7 T-II:

1 m väljalaskehind . . . . . Rbl. 9.50
jaehind . . . . . „ 10.—

Madratsiriie, kirju linane, art. 37, laiuse
100 sm, lõim 7 T-11; kude 7 T-11:

1 m väljalaskehind . . . . . „ 9.97
jaehind . . . . . „ 10.50

Kauba saatetingimus — franko sihtjaam (sadam).

B. Valmisriided.

Poiste suusaülikond, puldanriidest

1 kompl. jaehind . . . . . Rbl. 68.—

Kleit linasest riidest nr. 46 ja 48

1 tk. jaehind . . . . . „ 90.—

Meeste pullover, kootud täisvillasest
lõngast

1 tk. jaehind . . . . . „ 115.—

Naiste pearätt, kootud täisvillasest
lõngast

1 tk. jaehind . . . . . „ 80.—

Kaelasall, kootud täisvillasest lõngast

1 tk. jaehind . . . . . „ 50.—

Labakindad, kootud täisvillasest lõngast

1 paari jaehind . . . . . „ 35.—

Meeste sokid, kootud täisvillasest lõngast

1 paari jaehind . . . . . „ 32.—

Lisa nr. 2

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
31. mai 1945 määruse nr. 476 juurde.

Lauatarvete ja elektrimeterjalide hinnakiri.

Lauanuga dekapeeritud rauast, lihvitud
ja nikeldatud

1 tk. väljalaskehind . . . . . Rbl. 8.35

Kahvel dekapeeritud rauast, lihvitud ja
nikeldatud

1 tk. väljalaskehind . . . . . „ 5.13

Triikraua kontakt bakeliidist, art. 15 L

1 tk. väljalaskehind . . . . . „ 4.48

Ведомости Эстонской ССР на эстонском языке.

Väljaandja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitus. Vastutav toimetaja R. Nigol. Tehniline toimetaja A. Seppe. Trükkimisele antud 17. juulil 1945. Paberi formaat 61×86/8. Trükipoognas 51 500 trükitähe ruumi. 2 trükipoognat. Tellimise nr. 473. Tiraaž 5200 eks. Hind 2 rbl. Riigi Trükkikoja trükk.